

KVALITETSDEKLARATION

Finansiella företag, årsbokslut

Ämnesområde
Finansmarknad

Statistikområde
Finansiella företag utom försäkringsföretag.

Produktkod
FM0402

Referenstid
2017

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått	6
1.2.4 Redovisningsgrupper	6
1.2.5 Referenstider	6
2 Tillförlitlighet	6
2.1 Tillförlitlighet totalt	6
2.2 Osäkerhetskällor	6
2.2.1 Urval	6
2.2.2 Ramtäckning	6
2.2.3 Mätning	7
2.2.4 Bortfall	7
2.2.5 Bearbetning	7
2.2.6 Modellantaganden	7
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	7
3 Aktualitet och punktlighet	7
3.1 Framställningstid	7
3.2 Frekvens	7
3.3 Punktlighet	8
4 Tillgänglighet och tydlighet	8
4.1 Tillgång till statistiken	8
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	8
4.3 Presentation	8
4.4 Dokumentation	8
5 Jämförbarhet och sam anvä n d b a r h e t	8
5.1 Jämförbarhet över tid	8
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	11
5.3 Sam anvä n d b a r h e t i ö v r i g t	11
5.4 Numerisk överensstämmelse	11
Allmänna uppgifter	11
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	11
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	11
C Bevarande och gallring	11
F Historik	12
G Kontaktuppgifter	12

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Statistik för kreditinstitut och värdepappersbolag tas fram årligen med syfte att visa finansiell ställning och resultat för finansiella företag.

Finansinspektionen, Riksbanken och SCB samarbetar om finansmarknadsstatistiken. Finansinspektionen är statistikansvarig myndighet för den officiella statistiken. Den publiceras av SCB.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Statistiken har användare inom många områden. Exempel på användare och användningsområden är:

SCB:s finans- och nationalräkenskaper.

Finansinspektionens tillsynsverksamhet; underlag till belysning/publicering av institutens ställning och resultat.

Riksbankens publicering och uppföljning av institutens utveckling.

Underlag till analyser för aktörer på olika marknader inkl. instituten själva

Underlag till Utredare/forskare/studenter, utredningar mm.

1.2 Statistikens innehåll

De målstorheter som redovisas är Finansiella bolagens årsbokslut, balans- och resultaträkning.

1.2.1 Objekt och population

Totalundersökning att belysa finansiella bolagens ställning i Sverige. Målpopulationen, tillika intressepopulationen, är densamma för denna undersökning. Målpopulationen består av samtliga banker, bankaktiebolag, utlandsägda bankfilialer i Sverige, sparbanker, kreditmarknadsföretag, bostadsinstitut, företagsinstitut, övriga kreditmarknadsföretag (f d finansbolag) och värdepappersbolag.

Statistiken presenteras i SSD samt i tabellform. I SSD visas typ av finansinstitut, kontopost samt år. I tabellen presenteras vissa typer av finansiella bolagens viss finansiell ställning.

Typ av finansinstitut i SSD: Finansiella bolag totalt, banker totalt, bankaktiebolag, utlandsägda bankfilialer i Sverige, sparbanker, kreditmarknadsföretag totalt, bostadsinstitut, företagsinstitut, övriga kreditmarknadsföretag, värdepappersbolag.

Typ av institut i Excel tabellen är banker, kreditmarknadsföretag samt värdepappersbolag.

1.2.2 Variabler

Variablerna nedan är de som presenteras i SSD.

RESULTATRÄKNING

Ränteintäkter

Leasingintäkter

Räntekostnader

Erhållna utdelningar

Provisionsintäkter

Provisionskostnader

Nettoresultat av finansiella transaktioner

Övriga rörelseintäkter

Summa intäkter

Allmänna administrationskostnader

Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar

Övriga rörelsekostnader

Summa kostnader före kreditförluster

Resultat före kreditförluster

Kreditförluster netto

Värdeförändring övertagen egendom

Nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar inkl. återföringar

Rörelseresultat

Extraordinära intäkter

Extraordinära kostnader

Resultat intjänat före förvärv

Bokslutsdispositioner

Skatt

Årets resultat

Utdelning från koncernföretag; varav post till "Erhållna utdelningar"

BALANSRÄKNING

TILLGÅNGAR

Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker

Belåningsbara statsskuldförbindelser

Utlåning till kreditinstitut

Utlåning till allmänheten

Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Aktier och andelar övriga (som ej ingår i nästföljande två rader)

Aktier och andelar i intresseföretag

Aktier och andelar i koncernföretag

Immateriella anläggningstillgångar

Materiella tillgångar

Övriga tillgångar

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Summa tillgångar

SKULDER, AVSÄTTNINGAR OCH EGET KAPITAL

Skulder till kreditinstitut

In- och upplåning från allmänheten

Emitterade värdepapper mm.

Övriga skulder

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Avsättningar

Efterställda skulder

Obeskattade reserver

Eget kapital

Summa skulder, avsättningar och eget kapital

Värdena nedan är dem som presenteras i Excel tabellen:

Balansomslutning, räntenetto, provisionsnetto, rörelseresultat, utdelningar från koncernföretag, kreditförluster samt kreditförluster i förhållande till balansomslutning.

1.2.3 Statistiska mått

Insamling sker i tkr och presentation i mkr och i procent både på svenska och engelska.

1.2.4 Redovisningsgrupper

I Statistikdatabasen finns Uppgifter fr.o.m. år 1996 t.o.m. år 2017.

I databasen presenteras aggregat för banker, bankaktiebolag, utlandsägda bankfilialer i Sverige, sparbanker, kreditmarknadsföretag, bostadsinstitut, företagsinstitut, övriga kreditmarknadsföretag (f d finansbolag) och värdepappersbolag.

1.2.5 Referenstider

Resultaträkningar avser i princip kalenderåret 2016 och balansräkningar ställning per den 31 december 2016. Vissa bolag kan ha brutet räkenskapsår.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Inför den slutliga redovisningen granskas primärmaterialet mot reviderade årsbokslut för större institut (gäller ej värdepappersfonder). Årsboksluten för denna typ av företag undergår ansevliga kontroller av bland annat revisorer varför tillförlitligheten kan bedömas som hög. Att undersökningen är en totalundersökning bidrar också till att tillförlitligheten bedöms som hög. Inför den preliminära redovisningen sker bl.a. summerings- och rimlighetskontroller och kontroller, där så kan göras, mot annan publicering, t.ex. Riksbankens finansmarknadsstatistik (FMR).

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Undersökningen är en totalundersökning där samtliga banker, bankaktiebolag, utlandsägda bankfilialer i Sverige, sparbanker, kreditmarknadsföretag, bostadsinstitut, företagsinstitut, övriga kreditmarknadsföretag och värdepappersbolag undersöks.

2.2.2 Ramtäckning

Ramen för undersökningarna utgörs av samtliga banker, bankaktiebolag, utlandsägda bankfilialer i Sverige, sparbanker, kreditmarknadsföretag, bostadsinstitut, företagsinstitut, övriga kreditmarknadsföretag och värdepappersbolag som har tillstånd från Finansinspektionen, och avspeglar läget per den 31 december 2017.

En liten risk för underteckning finns om information om nya rapportörer från Finansinspektionen är oss tillhanda efter det att institutet har startat sin verksamhet. Ramen är av god kvalitet och dess bidrag till den totala osäkerheten för denna statistik anses vara försumbar.

2.2.3 Mätning

Lämnade uppgifter regleras bl.a. i lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL) och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2006:16 respektive FFFS 2008:25). Finansinspektionens föreskrifter om rapportering av kvartals- och årsbokslutsuppgifter återfinns i FFFS 2008:14, FFFS 2014:14.

2.2.4 Bortfall

Osäkerhet på grund av bortfall anses vara obetydlig i förhållande till den totala osäkerheten för denna statistik. Obetydligt bortfall av institut i konkurs eller under avveckling. Statistiken korrigeras inte för bortfall.

2.2.5 Bearbetning

Primäruppgifterna insamlas elektroniskt. Konsistenskontroller görs inom respektive blankett. Inkomna uppgifter granskas, inkl. granskning mot årsredovisningar för större institut, kontakt tas vid behov med uppgiftslämnaren. Indatafel av mindre betydelse kan förekomma t.ex. att belopp placeras på fel rad i specifikationer.

2.2.6 Modellantaganden

Förekommer ej.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Statistiken publiceras vid två tillfällen. I maj månad efter årsskiftet publiceras preliminära värden och i september månad de definitiva värdena. En obetydlig skillnad kan förekomma mellan de omgångarna.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Framställningstiden är för den preliminära redovisningen drygt 4 månader och för den definitiva 9 månader räknat från årsskiftet.

3.2 Frekvens

Kvartalsvisa insamling och årlig publicering.

3.3 Punktlighet

Publicering har skett enligt plan.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Via SCB:s webbsida (www.scb.se); Statistikdatabasen, ämnesområdet, Finansmarknad, Finansiella företag förutom försäkringsföretag, Finansiella företag årsbokslut. Uppgifter för åren 1996-2016.

T.o.m. årgång 2003:

SM Finansiella företag – Årsbokslut – Kreditinstitut och värdepappersbolag - Preliminär redovisning, FM 38. SM:et publicerades även som webb-SM som pdf-fil på www.scb.se och Årsboken Finansiella företag, FM 06. Årsboken är även tillgänglig som pdf-fil på www.scb.se.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Specialbearbetningar kan beställas enligt fastställd taxa.

4.3 Presentation

Tabeller.

4.4 Dokumentation

Det finns SCB Dok och Kvalitetsdeklaration för publicerade data att tillgå.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Fr.o.m. 1991 redovisas inte längre "reservering för befarade kreditförluster" som en särskild skuldpost i balansräkningen. I stället avdras reserveringen ifrån utlåningen vilket innebär att såväl utlåningen som balansomslutningen påverkats. Bildandet av stödbanker 1992 har påverkat kreditstockar som lyfts över från bankerna till finansbolag och omvänt.

Fr.o.m. 1991 års bokslut har samma blankett använts för banker, kreditmarknadsbolag och värdepappersbolag.

T.o.m. år 1995 har redovisningen skett enligt äldre redovisningsstandard vilket innebär att redovisningen ej skett enligt Lag (1995:1559) om

årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL). Innebörden av de viktigaste förändringarna i den nya lagstiftningen som kom att gälla fr.o.m. 1996 för finansiella företag var:

- möjlighet gavs till värdering till verkligt värde för överlåtbara värdepapper klassificerade som omsättningstillgångar
- tidigare trading- och investment portföljer oklassificerades till finansiella omsättnings- och anläggningstillgångar och uppdelades på posterna "Belåningsbara statsskuldförbindelser mm" samt "Obligationer och andra värdepapper"
- bruttoredovisning av positiva respektive negativa värden på derivatinstrument
- affärsdagsredovisning av transaktioner på penning- och obligationsmarknaden
- omfattande omstrukturering av resultat- och balansräkningsposterna.

Det bör vidare noteras att:

- posten "Utlåning till allmänheten" inkluderar fr.o.m. 1996 fordringar på Riksgäldskontoret och försäkringsbolag
- posten "Utländska banker" särredovisas inte längre utan har fr.o.m. 1996 ersatts med posten "Utländska kreditinstitut".

År 2005 påbörjade instituten en successiv övergång till IFRS-anpassad redovisning. Denna övergång skulle vara klar 2007. Noterade bolag måste i sin koncernredovisning tillämpa fullständig IFRS redan fr.o.m. 2005.

Under 2005 och 2006 fanns dock möjlighet att under vissa förutsättningar fortsätta att tillämpa äldre redovisningsregler i juridiska enheter. Detta innebär att det under dessa två år förelåg en situation med flera parallella regelverk. Under 2006 har bl.a. följande regelverk kunnat påverka redovisningen:

FFFS 2002:22 och FFFS 2005:33.

Finansinspektionen hade till räkenskapsåret 2007 ytterligare anpassat föreskriften till internationella redovisningsstandarder genom Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2006:16) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Genom Finansinspektionen föreskrifter och allmänna råd FFFS (2008:25), som gäller fr.o.m. 2009, men får tillämpas även 2008 sker ytterligare anpassning till internationella redovisningsstandarder liksom nya hänvisningar till Rådet för finansiell rapporterings rekommendationer och uttalande. Dessa ersätter de tidigare specifika hänvisningarna till Redovisningsrådet numera upphävd rekommendationer och uttalande.

I enlighet med Finansinspektionens allmänna råd tillämpas i juridiska personer s.k. lagbegränsad IFRS fr.o.m. 2007. Det innebär att de internationella redovisningsstandarder och tolkningar av dessa standarder som antagits av EU har tillämpats i den utsträckning som det är möjligt inom ramen för nationella lagar och föreskrifter samt sambandet mellan redovisning och beskattning.

EU har med anledning av finanskrisen på mycket kort tid under oktober 2008 godkänt ett tillägg till IAS 39 och IFRS 7 som gäller omklassificering av finansiella instrument. Dessa tillägg kan även tillämpas i juridisk person och innebär i korthet att företag under vissa villkor kan omklassificera finansiella instrument som för närvarande redovisas i kategorin finansiella tillgångar som innehas för handel. Tillägget gäller inte derivat och finansiella instrument som bestämts till verkligt värde via resultaträkningen. Syftet med denna ändring är att de finansiella instrument som omklassificerats inte längre värderas till verkligt värde. Det var i första hand finansiella företag som var i behov av denna möjlighet.

Ett speciellt problem med denna typ av framställning är att de grupper som redovisas förändras över tiden, exempelvis genom att nya institut kommer till eller försvinner eller genom att institut ombildas från en instituttyp till en annan. Under senare år har exempelvis flera värdepappersbolag ombildats till banker och flera sparbanker ombildats till bankaktiebolag. Vid halvårsskiftet 2004 började en ny lagstiftning gälla för banker och kreditmarknadsbolag, lag (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. Genom denna behövde ett antal kreditmarknadsbolag inte längre tillståndsplikt. Antalet kreditmarknadsbolag har härigenom minskat.

Utdelningsintäkter från koncernbolag har tidigare bidragit kraftigt till bankernas rörelseresultat. Av ett rörelseresultat på 74 mdkr år 2006 utgjorde utdelning från koncernföretag 49 mdkr. Under 2007 och 2008 uppgick rörelseresultatet för bankerna till 50 mdkr respektive 42 mdkr medan utdelningsintäkter från koncernbolag svarade för 25 mdkr respektive 24 mdkr. Utdelningsintäkter från koncernföretag har i vissa fall karaktären av rena vinstöverföringar och behöver inte ha någon direkt koppling till rörelseresultat. Posten "Utdelningsintäkter från koncernföretag" visas som en därav post till "Erhållna utdelningar" i Sveriges Statistiska Databaser (SSD).

I finanskrisens spår ökade kreditförlusterna för bankerna från 1 mdkr under 2007 till 9 mdkr 2008 och upp till 13 mdkr 2009.

From 2014 kv. 3 har nya poster införda i blanketten och påverkar inte jämförbarheten. Omläggning av Standarden för Svensk näringsgrens indelning, SNI koder har inte heller påverkat jämförbarheten i det publicerade materialet.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Riksbankens finansmarknadsstatistik (FMR) redovisar uppgifter före eventuella bokslutsdispositioner till skillnad mot föreliggande årsstatistik.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Denna statistik innehåller bokslutsdispositioner. Den är därför inte fullt jämförbar med finansmarknadspublikation (FM5001) på uppdrag av Riksbanken.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Det finns inga brister i den numeriska överensstämmelsen mellan olika statistikvärden.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Tillhör (SOS)

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § sekretesslagen (2009:400).

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt EU:s dataskyddsförordning (2016/679).

C Bevarande och gallring

SCB publicerar den färdiga statistiken och förvarar den färdiga statistiken i SCB:s databaser. Primärmaterialet och de slutgiltiga observationsregistren arkivläggs i uppdragsgivarens arkiv, antingen hos Riksarkivet eller hos uppdragsgivaren.

Som förvarande myndighet ansvarar SCB för materialet så länge som det finns hos SCB. Förvaring av information hos SCB ska ske på arkivmässigt korrekt sätt. Förvaringsmediet/databärare (papper, arkivboxar etc.) ska uppfylla Riksarkivets tekniska krav.

För användandet av dessa data ska SCB anges som referens.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsinsamlingen regleras av Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 20014:14) om rapportering av kvartals- och årsbokslutsuppgifter.

E EU-reglering och internationell rapportering

Statistiken är ej EU-reglerad.

F Historik

Statistiken skall belysa kreditinstitutens och värdepappersbolagens finansiella ställning samt resultaten av institutens verksamhet på olika områden enligt boksluten.

Statistiken över bankaktiebolagen och sparbankerna samlades i en gemensam publikation Bankerna fr.o.m. 1988 efter att tidigare ha publicerats i separata publikationer. 1989 inarbetades i publikationen även statistiken över föreningsbankerna som tidigare producerades av Föreningsbankernas förbund. Publikationen Bankerna upphörde efter 1994. Bokslutsstatistiken för övriga finansiella företag, som fram till 1991 publicerades i separata statistiska meddelanden, samlades då tillsammans med ett sammandrag av bankstatistiken i publikationen Finansiella företag (FM06). Denna publikation upphörde fr.o.m. år 2004. Resultaten av undersökningen publiceras numera endast i Statistikdatabasen.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Finansinspektionen
Kontaktinformation	Box 7821, 103 97 Stockholm
E-post	Jens.Viklund@fi.se
Telefon	08-787 80 00

